

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Typ posudku: *vedoucí*

Autor práce: Tadeáš Holub

Název práce: Aktivity současného anarchistického hnutí

Vedoucí práce: Michal Kotík

Oponent: Martin Volek

Navržené hodnocení: *nedoporučuji k obhajobě*

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepte podle níže uvedených kritérií.

Především je třeba poznamenat (bakalant tak ve své práci neučinil), že školitel souhlasil se změnou tématu práce a jejího názvu - důvodem byl údajný nedostatek pramenů, potřebných pro srovnání podob dnešního anarchismu s jeho původní podobou před sto lety.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Cílem práce je „popsat české anarchistické a antiautoritářské hnutí jako hnutí aktivistů, kteří jsou ochotní a především odhodlaní postavit se za svou vizi svobodné rovnostářské společnosti bez jakékoliv hierarchizace“ [str. 3] s vedlejším cílem poskytnutí alternativy k převládajícímu mediálnímu obrazu anarchisty jako radikála a teroristy. Specificky si autor klade dvě otázky: za 1) Existují v českém anarchistickém hnutí nenásilné aktivity šířící principy anarchismu? a za 2) Jaké jsou podoby nenásilných aktivit soudobého českého anarchistického hnutí? [str. 5 nahoře]

V práci na obě otázky autor svým způsobem odpovídá - právě ale jen popisem „alternativního obrazu“ anarchismu na základě jednostranných materiálů. (Zde mlčky předpokládám, že autorovým cílem není propagační obraz anarchistického hnutí, ale pokus o vytvoření obrazu objektivního.)
Problematická „místa“:

Není především jasné, co znamená pro autora termín aktivity současného anarchistického hnutí. Celá řada popsaných aktivit totiž patří jiným, byť (shodně také) antiautoritářským hnutím. Nejde tedy vlastně o vytvoření obrazu antiautoritářského, byť silně fragmentovaného hnutí?

Pojem alternativní obraz je vágní, není jasné v jakém smyslu je používán. Nepochybně autorův obraz, budovaný (chybně!) jen na základě v podstatě propagačních materiálů“ soudobých anarchistů“ se jistě nebude zcela shodovat např. s obrazem anarchismu v masových médiích a je tedy alternativní. „Výchozí“ představa anarchisty „pouze coby zamaskovaného radikála, který v lepším případě háže dlažební kostky a v případě horším plánuje teroristický útok [str. 3]“ a tvrzení (spíše jen povrchní fráze), že tento stereotypní obraz v masových médiích převládá, není založeno na žádné provedené analýze mediálního obrazu současného čs. anarchismu.

Autor pojem „nenásilné aktivity“ (a násilí vůbec) nevymezuje a neproblematizuje – absence diskuse tohoto pojmu v práci zásadně chybí. Vydávání časopisu lze na první pohled jistě chápat jako nenásilnou aktivitu a z tohoto pohledu je kladnou odpovědí (1. otázka) již samotný fakt existence zkoumaných časopisů (A-Kontra a Existence). Ale co když by k násilným aktivitám vybízely nebo podávaly návody, týkající se používání násilí? Na druhou otázku autor odpovídá pouhou kategorizací zpráv o nenásilných akcích antiautoritářských hnutí a ev. anarchistické účasti na nich bez jakékoliv následné analýzy.

Struktura práce je poněkud zvláštní – *Základní principy anarchismu* snad nejsou součástí Metodologie práce (část 2), zrovna tak část *Historické ohlednutí* patří spíše do úvodu nebo závěru

než do části 3., věnované analýze anarchistických časopisů a ostatních periodik, neboť v ní nejde o žádnou analýzu anarchistických materiálů.

2. Opírá se autor o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

S některou literaturou, uváděnou v bibliografii není v textu pracováno. Proč např. autor uvádí bakalářské práce Jana Šamánka (mimořádně věnovanou analýze stejných „anarchistických“ periodik jako bakalant) a Jana Freidingera není jasné. Pokud jsou uvedeny, očekával bych alespoň nějakou diskusi jejich výsledků a/nebo návazání na ně. Obdobně nejsou využití autoři Marada, Black, Bookchin, proč je uveden citát z Hendlovy učebnice metodologie je také záhadou. Jediný „zahraniční“ autor Ward (Anarchy in Action) je využit jen na triviální úrovni (i když autorovi podle jeho slov poskytl vodítka, která mu pomohly identifikovat témata aktivit anarchistického hnutí).

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Zdrojem dat jsou jen dvě anarchisty vydávaná výše zmíněná periodika, jiné „nezávislé“ zdroje dat než z prostředí anarchismu zcela chybí. Již tento fakt neexistence jiných zdrojů pro analýzu silně zpochybňuje kvalitu závěrů bakalářské práce. Použité argumenty jsou zcela a jen založeny na anarchisty vytvářeném vlastním mediálním obrazu. Autor je ale nekriticky prezentuje jako objektivní zjištění a vůbec nediskutuje jejich omezení, daná tím, že jde ve skutečnosti o sebe prezentaci. Protože autor svá zjištění na základě vlastních materiálů anarchistického hnutí nijak neproblematizuje (např. srovnáním s referováním v masových médiích, názory „ne-anarchistů“ etc.) nezkoumá ve skutečnosti aktivity současného anarchistického hnutí, ale obraz, který sami sobě anarchisté vytvářejí. To je ale v rozporu s výzkumným cílem práce (sociologicky) „popsat české anarchistické a antiautoritářské hnutí jako hnutí aktivistů, kteří jsou ochotní a především odhodlaní postavit se za svou vizi svobodné rovnostářské společnosti bez jakékoliv hierarchizace [str. 3]“. K naplnění autorových ambicí chybí právě „pohled z druhé strany“, který by přispěl k objektivnějšímu poznání.

Metodologická část slibuje používání zásad zakotvené teorie a metodu kvalitativní obsahové analýzy. Jediným připomenutím je příloha 3 poskytující seznam 24 kategorií. Vlastní analýzy nejsou nikde popsány. Jde např. o klíč k výběru článků a zhodnocení jeho objektivitu (otázka logicky vyplývá právě z použití jen anarchisty vydávaných materiálů), co bylo kódovanou jednotkou, na základě čeho byly kódy voleny a hlavně, jak se na základě analýzy odvodily výsledky. Dále chybí diskuse vstupních poznatků, získaných studiem anarchistické literatury a jejich možného vlivu na výsledky analýz.

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?
Ano

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

O špatné kvalitě svědčí již to, že literatura, která se zásadně uvádí v abecedním pořadí autorů, dále členěna podle roku vydání publikace, není abecedně řazena. U internetových zdrojů je navíc uváděno fiktivní datum 15. 6. 2012 (tedy odkaz k budoucnosti?) a jsou nesmyslně naformátovány. S citace je pracováno silně nestandardně.

Bakalářská práce zůstává jen na úrovni popisu, tomu odpovídá i stylistika.

V práci je celá řada gramatických chyb a překlepů, chybí i interpunkční znaménka, různé typy závorek jsou užívány nejednotně – je vidět, že text neprošel žádnou důkladnější prověrkou.

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

Zásadním nedostatkem je nadměrné užívání citátů, - a to ve zcela neuvěřitelné délce! Markantní příklad tvoří využití citátu v délce více než jedné a půl normo-stránky, kterým autor popisuje všeobecné principy anarchismu. A to není ojedinělý případ – vybrané neobvykle dlouhé citáty mají více než 21 600 znaků – tedy zabírají min. 12 normostran! (Ve skutečnosti všechny citace zabírají více prostoru.) Autor ovšem počet znaků práce neuvádí - odhadem jde asi 75 000, tedy očištěno o citáty, práce patrně nemá ani stanovený minimální rozsah!

Příloha č. 3 Seznam použitých kategorií jen zcela zbytečná – autor s kategoriemi nikde nepracuje a není navíc jasné, na základě jakého procesu je získal.

Také příloha č. 2 je v podstatě zbytečná – autor uměleckou, „guerrilovou“ činnost jen zmiňuje a nijak blíže ji nepropojuje se s problematikou práce.

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

Co z hlediska poznání dnešního anarchistického hnutí může přinést jednostranný pohled, daný optikou zkoumaného hnutí. Čím by měl být tento pohled doplněn, aby bylo možné s větší objektivitou spekulovat např. o skutečné podobě či cílech hnutí.

Celkové hodnocení práce:

Bakalářská práce Tadeáše Holuba zatím nespĺňuje požadavky kladené na tento typ práce a musí být významně doplněna. **K obhajobě ji tedy nedoporučuji.**

V Praze 5. 6. 2012

Michal Kotík